

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 25 marca 2011 r.

LWA – 4114-02-01/2010
I/10/006

Pan
Piotr Guział
Burmistrz Dzielnicy Ursynów
m. st. Warszawy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy (zwanym dalej Urzędem) kontrolę prawidłowości realizacji i finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2007 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 3 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie realizację i finansowanie z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚiGW) zadań z zakresu ochrony środowiska, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących windykacji należności z tytułu wydanych decyzji zezwalających na usuwanie drzew i krzewów z odroczonym terminem wnoszenia opłat.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu Dzielnicy w zakresie pozyskiwania przychodów na rzecz GFOŚiGW. Dysponentem Funduszu był Urząd m.st. Warszawy.

1.1. W latach 2007-2009 Urząd Dzielnicy Ursynów przekazywał GFOŚiGW przychody z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów na administrowanym terenie. Od 1 stycznia

2010 r., zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw², na podstawie którego zostały zlikwidowane gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, przychody z ww. tytułu przekazywano na wyodrębnione konto zasilający budżet m. st. Warszawy.

W latach 2007-2009 Urząd przekazał na rachunek bankowy utworzony przez Urząd m.st. Warszawy dla GFOŚiGW łącznie kwotę 1 476,5 tys. zł, w tym: w 2007 r. – 425,8 tys. zł; w 2008 r. – 711,0 tys. zł; w 2009 r. – 339,7 tys. zł. W roku 2010, Urząd dokonał wpłaty na wydzielony rachunek bankowy w wysokości 1 196,4 tys. zł.

1.2. Zgodnie z upoważnieniami Prezydenta m. st. Warszawy, Burmistrz, jego Zastępcy oraz Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska wydali w latach 2007-2010, na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody³, 582 zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, określając jednocześnie wysokość opłaty za ich usunięcie. Wydanie 75 zezwoleń zostało uzależnione od przesadzenia drzew i krzewów lub ich zastąpienie innymi, a termin uiszczenia opłaty za usunięcie drzew lub krzewów został odroczony na okres 3 lat od dnia wydania zezwolenia⁴. Łączna wysokość odroczonych opłat wyniosła 4 516,0 tys. zł.

Poprzednio, tj. w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2006 r. wydano 49 zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z odroczonym terminem płatności, na łączną kwotę 2 580,0 tys. zł.

1.3. W latach 2004-2010 Urząd, w związku z art. 84 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody⁵ prowadził kontrole realizacji postanowień decyzji, w których został odroczony termin wniesienia opłat za usunięcie drzew i krzewów. W uzasadnionych przypadkach były wszczynane procedury egzekucyjne.

W odniesieniu do zezwoleń wydanych w latach 2004-2005 Urząd Dzielnicy Ursynów wyegzekwował 100 % opłat, które po upływie 3 lat stały się należnościami GFOŚiGW.

W latach 2004-2007, z łącznej liczby 68 wydanych decyzji opłaty zostały umorzone (w całości lub w części) na kwotę 1 189,7 tys. zł, co stanowiło 33,6 % naliczonych opłat, a w przypadkach, w których przesadzone drzewa lub krzewy nie zachowały żywotności, wyegzekwowano kwotę 330,5 tys. zł, tj. 9,3 % naliczonych opłat.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 215, poz. 1664

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm..

⁴ Zgodnie z art. 84 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

⁵ W przypadku, gdy przesadzone albo posadzone w zamian drzewa lub krzewy zachowały żywotność po upływie 3 lat od ich przesadzenia albo posadzenia lub nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, należności z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów podlega umorzeniu przez organ właściwy do naliczania i pobierania opłat

NIK zwraca jednocześnie uwagę, iż do 31 grudnia 2010 r., w stosunku do opłat wynikających z zezwoleń wydanych w latach 2006-2007 (tj. po upływie trzech lat od wydania decyzji), pomimo podjętych działań administracyjnych - wyegzekwowano jedynie 60,8 tys. zł, co stanowiło zaledwie 2,5 % naliczonych opłat (2 476,0 tys. zł).

2. W latach 2007-2009 administratorem GFOŚiGW było Biuro Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy (BOŚ), które w odpowiedzi na wnioski Dzielnicy Ursynów, zabezpieczało środki na finansowanie poszczególnych zadań z zakresu ochrony środowiska. W tym okresie Dzielnica Ursynów otrzymywała środki z GFOŚiGW na następujące cele:

- o pokrycie kosztów usług związanych z utrzymaniem zieleni niskiej i wysokiej oraz czystości w pasach zieleni przyulicznej ulic gminnych (dwa odrębne zadania), jak również z konserwacją cieków i urządzeń wodnych, które pełniły funkcje komunalne (jedno zadanie) położonych na terenie Dzielnicy Ursynów; na te cele wydatkowano łącznie kwotę 2 578,0 tys. zł.
- o zadania inwestycyjne polegające na urządzeniu terenów zieleni parkowej, w tym: budowę Parku „Przy Bażantarni” oraz urządzenie terenu zieleni wraz z budową placu zabaw wokół oczka wodnego nr 3 zlokalizowanego na terenie tzw. „Moczydła”.

Powyższe cele były zgodne z art. 406 ust. 1 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*⁶.

Budowę Parku „Przy Bażantarni”, jako inwestycji wieloetapowej, rozpoczęto we wrześniu 2009 r. robotami budowlanymi w ramach realizacji pierwszego etapu i zakończono w sierpniu 2010 r., ponosząc koszty w wysokości 5 091,6 tys. zł. W listopadzie 2010 r. podjęto realizację kolejnego etapu prac (w tym budowę linarium), których zakończenie przewidziane jest na maj 2011 r. Koszty realizacji tego etapu prac poniesione w 2010 r. wyniosły 100,0 tys. zł. Całość kosztów pokryto ze środków budżetowych Dzielnicy Ursynów.

Realizację zagospodarowania parkowego wokół oczka wodnego nr 3 przeprowadzono w 2009 r. ponosząc koszty w wysokości 1 648,8 tys. zł, ze środków GFOŚiGW, przyznanych przez BOŚ na wniosek Urzędu Dzielnicy Ursynów.

Powyższe przedsięwzięcie były realizowane na podstawie umów podpisanych z wykonawcami wyłonionymi w postępowaniach o zamówienie publiczne, przeprowadzonych w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*⁷.

⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm. Art. 406 został uchylony z dniem 31 grudnia 2009 r. na podstawie art. 1 pkt 15 ustawy zmieniającej z dnia 20 listopada 2009 r. Od 1 stycznia 2010 r. zadania finansowane ze środków pozyskanych za korzystanie ze środowiska mogą być przeznaczone na cele określone w art. 400a ust. 1 pkt 2,5,8,9,15,16,18,21-25,29,31,32,38-42 *ustawy Prawo ochrony środowiska*.

3. Kontrola wykazała, że Dzielnica Ursynów w 2009 r. planowała zagospodarowanie parkowe oczka wodnego nr 2, zlokalizowanego na terenie „Moczydła”. Dla realizacji tego projektu Urząd otrzymał w czerwcu 2009 r. zapewnienie sfinansowania ze środków GFOŚiGW do wysokości 400, tys. zł.

Powyższe przedsięwzięcie było poprzedzone pracami rekultywacyjnymi zbiornika wodnego, prowadzonymi na tym obiekcie przez firmę „MELBUD” w ramach umowy nr URN-XII-OŚ-B/2/3/12/2008 z dnia 14 października 2008 r. Protokolarny odbiór ww. prac nastąpił 15 grudnia 2008 r. Wartość wykonanych robót wyniosła 354,6 tys. zł i została pokryta ze środków budżetowych Dzielnicy Ursynów.

Prace renowacyjne zbiornika prowadzono w oparciu o zatwierdzony projekt wykonawczy⁸, pod nadzorem projektanta - specjalisty do spraw melioracji oraz specjalisty z zakresu ochrony płazów – pracownika naukowego SGGW.

W związku z zastrzeżeniami zgłoszonymi przez Prezesa Towarzystwa Ochrony Herpetofauny „Tryton” w marcu 2009 r. do Prezydenta m. st. Warszawy (ze względu na zagrożenie warunków bytowania płazów), realizacja planowanego zagospodarowania parkowego oczka wodnego nr 2 została wstrzymana, a przyznane środki finansowe nie zostały wykorzystane.

W dniu 26 listopada 2009 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował Zarząd Dzielnicy Ursynów o wszczęciu postępowania administracyjnego⁹, na wniosek Towarzystwa „Tryton”, na podstawie art. 24 ust. 5 *ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie*¹⁰, w sprawie przywrócenia do stanu właściwego środowiska zbiornika wodnego Moczydło 2 i jego otoczenia.

W konsekwencji prowadzonego postępowania administracyjnego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydał w dniu 14 czerwca 2010 r. decyzję o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia przez Dzielnicę Ursynów działań naprawczych na terenie i w otoczeniu ww. zbiornika¹¹, od której Zarząd Dzielnicy Ursynów złożył w dniu 6 lipca 2010 r. odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska¹².

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁸ „Projekt budowlano-wykonawczy renowacji oczka wodnego nr 2 w rejonie ul. Kretonowej”, opracowany w 2007 r. na podstawie „Ekspertyzy hydrologiczno-przyrodniczej zbiorników wodnych na terenie Moczydła” sporządzonej w 2004 r. oraz „Opracowania przyrodniczego dotyczącego stanowiska rozrodczego rzekotki drzewnej na stawie – oczku wodnym Moczydło 2” z 2007 r. wykonanego na zlecenie Urzędu Dzielnicy Ursynów.

⁹ Znak pisma: RDOŚ-14-WSI-MGŁ-6660-29/09

¹⁰ Dz. U. Nr 75, poz. 493 ze zm.

¹¹ Znak pisma: RDOŚ-14-WSI-MGŁ-6662-2/10

¹² Znak pisma: UD-XII-WOŚ-W-MBL-6214-52-2/2010

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, decyzją z dnia 18 listopada 2010 r., uchylił w całości zaskarżoną decyzję RDOŚ i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji¹³. Do 18 lutego 2011 r. (tj. do czasu zakończenia kontroli NIK) postępowanie nie zostało zakończone.

4. NIK ocenia pozytywnie wywiązanie się przez Urząd Dzielnicy Ursynów z obowiązków nałożonych przez Biuro Księgowości i Kontrasygnaty Urzędu m. st. Warszawy, w związku z likwidacją Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.

Urząd Dzielnicy otworzył rachunek bankowy dla wpłat z tytułu decyzji dotyczących opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów, wydanych po 1 stycznia 2010 r. oraz sporządzał i przekazywał do Urzędu m. st. Warszawy miesięczne i kwartalne sprawozdania z wykonania dochodów w 2010 r. dołączając do nich miesięczne zestawienia: przypisów dochodów i należności, zestawienie wpłat należności z tytułu wydanych decyzji oraz wykaz decyzji z odroczonym terminem płatności za usuwanie drzew i krzewów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

Zintensyfikowanie działań egzekucyjnych w stosunku do należności powstałych z tytułu wydanych zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹³ Znak pisma: GDOŚ-DOPks-286/3313/43/10/mg